SỰ CHẤP NHẬN VÀ SẴN SÀNG CHI TRẢ CHO VẮC-XIN PHÒNG BỆNH SỐT XUẤT HUYẾT CỦA NGƯỜI DÂN TẠI PHÒNG TIÊM CHỪNG TRƯỜNG ĐẠI HỌC Y HÀ NỘI NĂM 2025

Nguyễn Hữu Thắng[1], Lê Hải Hậu[2]

[1] Trường Đại học Y Hà Nội [2] Trường Đại học Y Hà Nội

nguyenhuuthang@hmu.edu.vn 0915 313 175 Phòng tiêm chủng, Trường Đại học Y Hà Nội, 35 Lê Văn Thiêm, Thanh Xuân, Hà Nội

TÓM TẮT

Đặt vấn đề: Vắc-xin mở ra một hướng dự phòng chủ động sốt xuất huyết, tuy nhiên mức độ chấp nhận và khả năng chi trả có thể ảnh hưởng đến tiếp cận vắc-xin trong thực tế.

Phương pháp: Nghiên cứu mô tả cắt ngang trên 208 người ≥ 18 tuổi tại Phòng tiêm chủng Trường Đại học Y Hà Nội từ tháng 8 đến tháng 12 năm 2025.

Kết quả: 34,13% có mức sẵn sàng tiêm cao và 52,88% ở mức trung bình. Trung vị mức sẵn sàng chi trả tối đa là 1,35 triệu đồng/mũi. Bằng chứng về an toàn – hiệu quả và hỗ trợ chi phí là những yếu tố thúc đẩy nổi bật.

Kết luận: Cần đồng thời tăng cường truyền thông dựa trên bằng chứng, tư vấn của nhân viên y tế và các giải pháp cải thiện khả năng chi trả.

ABSTRACT

Background: Vaccine provides an additional proactive measure for dengue prevention, but acceptance and affordability may affect real-world access.

Methods: A cross-sectional study was conducted among 208 people aged ≥ 18 years at the Vaccination Clinic, Hanoi Medical University from August to December 2025.

Results: 34.13% had a high willingness to vaccinate and 52.88% had a moderate level. The median maximum willingness to pay (WTP) was 1.35 million VND per dose. Evidence on safety and effectiveness and financial support were key drivers.

Conclusion: Evidence-based communication, active recommendations from healthcare workers, and solutions to improve affordability are needed to increase vaccine uptake.

ĐẶT VẤN ĐỀ / MỤC TIÊU NGHIÊN CỨU

Sốt xuất huyết là vấn đề y tế công cộng quan trọng tại Việt Nam. Bên cạnh các biện pháp kiểm soát véc-tơ, vắc-xin tạo thêm cơ hội dự phòng chủ động. Tuy nhiên, khi triển khai dưới hình thức tiêm chủng dịch vụ, sự chấp nhận và khả năng chi trả của người dân có thể gây ảnh hưởng đáng kể đến khả năng tiếp cận.

Mục tiêu nghiên cứu:

1. Mô tả sự chấp nhận và sẵn sàng chi trả cho tiêm vắc-xin phòng sốt xuất huyết.
2. Phân tích một số yếu tố liên quan đến sự chấp nhận và sẵn sàng chi trả.

"Acceptance và affordability là hai điều kiện quan trọng để chuyển vắc-xin từ 'có sẵn' thành 'được sử dụng.'"

ĐỐI TƯỢNG – PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

Thiết kế nghiên cứu
Nghiên cứu mô tả cắt ngang

Đối tượng nghiên cứu
Người ≥ 18 tuổi đến tiêm chủng hoặc đi cùng người thân và có tham gia quyết định tiêm chủng

Địa điểm nghiên cứu
Phòng tiêm chủng Trường Đại học Y Hà Nội (35 Lê Văn Thiêm, Thanh Xuân, Hà Nội)

Thời gian thu thập số liệu
8 – 12/2025

Cỡ mẫu
n = 208

Phương pháp thu thập
Phiếu khảo sát cấu trúc

Nội dung chính: Sẵn sàng tiêm • Sẵn sàng chi trả (WTP) • Khả năng chi trả tối đa • Các yếu tố liên quan
Phân tích: Thống kê mô tả và phân tích mối liên quan.

KẾT QUẢ

1. MỨC ĐỘ SẴN SÀNG TIÊM VẮC-XIN SỐT XUẤT HUYẾT

87,01% có mức sẵn sàng tiêm từ trung bình đến cao

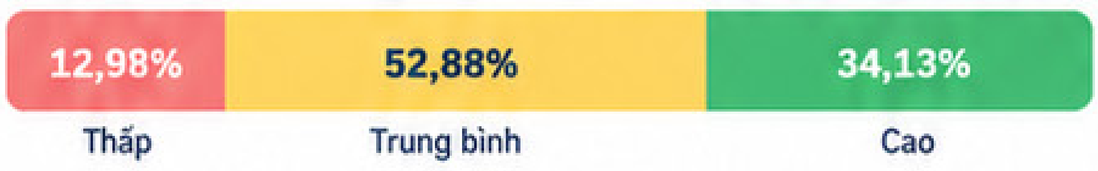

2. CÁC YẾU TỐ THÚC ĐẨY QUYẾT ĐỊNH TIÊM

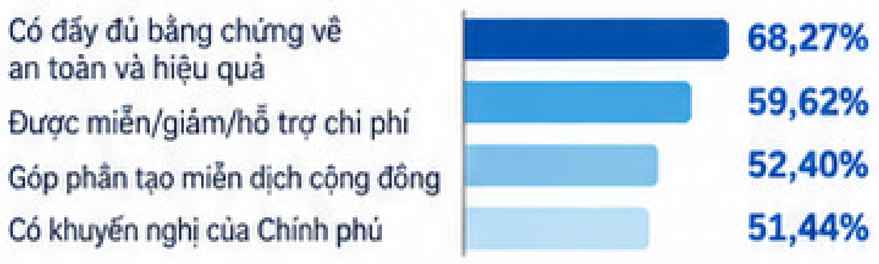

EVIDENCE + AFFORDABILITY MATTER

3. MỨC GIÁ SẴN SÀNG CHI TRẢ ĐỂ TIÊM 1 MŨI VẮC-XIN

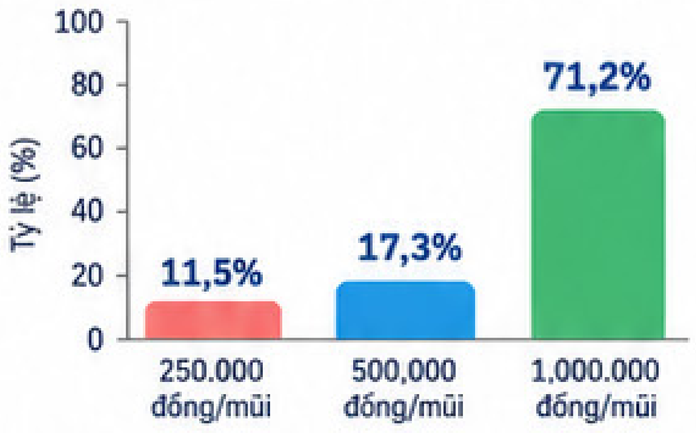

KHẢ NĂNG CHI TRẢ TỐI ĐA

1,35 triệu đồng/mũi (Trung vị)

Trung bình: 1,31 ± 0,61 triệu đồng/mũi

Khoảng tứ phân vị (IQR): 0,85 – 1,80 triệu đồng/mũi

4. MỘT SỐ YẾU TỐ LIÊN QUAN ĐẾN SỰ CHẤP NHẬN TIÊM VẮC-XIN

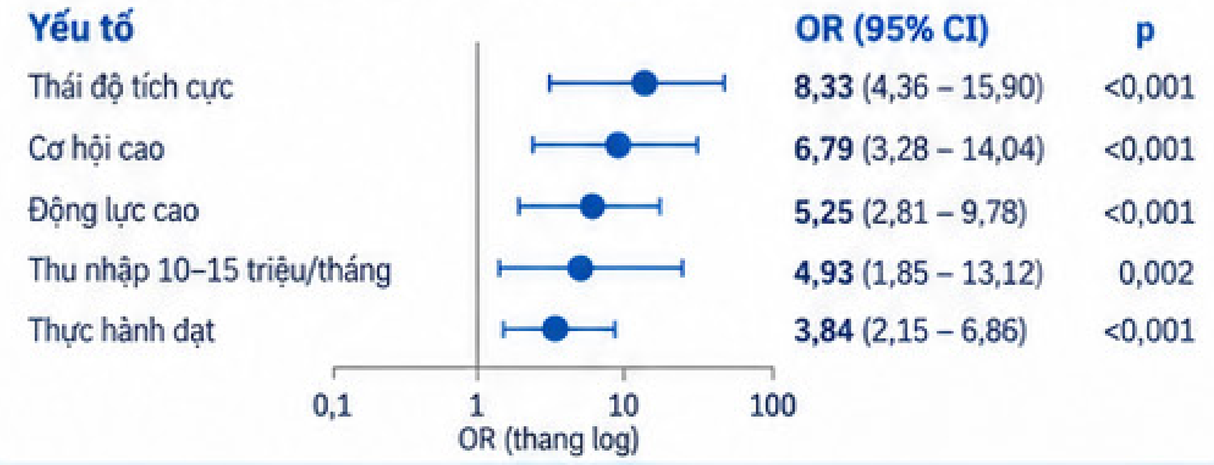

KẾT LUẬN & ĐỀ XUẤT

Kết luận

- Phần lớn người tham gia có mức sẵn sàng tiêm từ trung bình đến cao, nhưng chỉ 34,13% ở mức cao.
- Trung vị mức sẵn sàng chi trả tối đa là 1,35 triệu đồng/mũi.
- Thái độ, thực hành, cơ hội, động lực và thu nhập có liên quan đến sự chấp nhận tiêm vắc-xin.

Đề xuất: TỪ BẰNG CHỨNG ĐẾN HÀNH ĐỘNG

TRUYỀN THÔNG DỰA TRÊN BẰNG CHỨNG
Tăng cường cung cấp thông tin về hiệu quả, an toàn và lợi ích của vắc-xin.

TĂNG CƯỜNG TƯ VẤN VÀ KHUYẾN NGHỊ
Phát huy vai trò của nhân viên y tế và các nguồn thông tin đáng tin cậy.

CẢI THIỆN KHẢ NĂNG CHI TRẢ
Xem xét giá, hỗ trợ tài chính và các giải pháp tăng khả năng tiếp cận.

"TIẾP CẬN VẮC-XIN SỐT XUẤT HUYẾT KHÔNG CHỈ PHỤ THUỘC VÀO SỰ SẴN SÀNG TIÊM, MÀ CÒN PHỤ THUỘC VÀO NIỀM TIN, BẰNG CHỨNG VÀ KHẢ NĂNG CHI TRẢ."

QR CODE dẫn đến toàn văn nghiên cứu

TÀI LIỆU THAM KHẢO (một số)

1. WHO. Dengue and severe dengue. 2024.
2. Harapan H, et al. Vaccine acceptance and its determinants. 2020.
3. Supadmi W, et al. Willingness to pay for dengue vaccine in Indonesia. 2020.
4. Wahab A, et al. Knowledge, attitude and practice on dengue vaccine. 2025.